

Революционер Отхна Ходжа

Республикин Революционн дэиня советин XI-ч аармин штабин дорд-омн узгин баг цергт 1919 джил Отхонов Ходжала танылдвв. Энүнд Ходжа нанас урд цергджэсн бээдж. Хальмг централын военкоматас эн штабур би июнь сард ирвв. Эн кевтэн Ходжа бидн хойр энүнд 1920 джил күртл хамдан церглэвдн. Агъшин фронтин алднд онц даалгъвр күүцэдг даалгъврт бидн хойр церглэвдн.

Отхонов Ходжан участкн Шавк, Янхл болн хальмгин теегэр дэврэд Аадрхн күртл билэ, мини участк—хойрдгч Аадрхн станцас Чапчач станц болн Шамбагъас Яшкуль күртл билэ.

Эн замд Ходжан участкд Шавк алднд, мини участкд Утт болн Башлу хойрин алднд күүчтэ дэн болджэв.

Нег дакдж цагъачудин тыласнь би Аадрхнүр—XI аармин штабур хэрдж йовад Отхонов Ходжан участкар дэврдж гархларн, Ходжала харгъув. Энүнэс йовхларн цагъачуд ээлчкэн 30 километр газрар дэврдж йовх зэвтэ болвн.

Генткн үр Отхонов Ходжа бийнь намаг гаргънав гив. Уксэри би уксв, та бичэ йовгн гигъэд Ходжад зэв бгчэхшв.—Чи хаалгъ медхшч, би чамаг хаалгынн брэл күртл гаргънав—гигъэд гарв.

Зэрснэсн хооран цухрдг уга кун билэ. Нанд нег дакдж ингдж келсинь мартхшв: „Парти болн Советск правительствин даалгъсн даалгъвринг күүцэхэр шиндсн күүнд ямаран

болв чигн шивэ харшлт болдм биш, чи бидн хойр советск олн-амтнэ чирэд эврэннь күүцэх зэвтэ кергэн эркэн уга тоомсртагъар күүцэх зэвтэвдн“.

Үр Отхонов Ходжа Багъ-Цоохр нутга кун блтэ, ниснь нас арв шаху ах билэ, Советск йосна тэла цус-махан арвлл уга, үнн гол седклэри зүткдж йовсн кун билэ.

Отхонов Ходжа Шин Балгъсна подпольн коммунистическ организацд билэ. Туунэ бдрхн нбкдмүдн Далгъан Кбвуда, Троян, Шаван Эрцин, багъчудас студент Тохтан Коля—Башлу селэн деер амэн бгсн, бас чигн кесг улс бээцхэнэ. Отхонов Ходжа Коммунистическ партин зерглэнд 1917 джил орла. Хальмг улс дотран нертэ революционер Отхонов Ходжа билэ. Эн революционер Цагъан-Амна энэгд хоргнила дээлддж йовад, 1920 джил амнэсн хагъцла.

Отхонов Ходжан неринь мбнъкрүлдин эркд Михаил Иванович Калининэ гарта тогтаврар Цагъан-Амн Отхоновск сельсоветд нерэдгдсн. 1929 джил Уст деер Отхонов Ходжад бумб тэвсн.

Олна седклэс Отхонов Ходжа хббгъшго болсна нег күүчтэ темдгнэ олна эврэ бийсиннь гаргъсн дун:

Отггль болсн хургинь
 Отхна Ходжа толгъална,
 Отхна Ходжа толгъалхнь
 Олна тэла зүткнэ.

Ходжан галзи мбри
 Холч хурди мбри
 Холч тоолврта Далгъан
 Кбвудэ
 Хорги-дээсэн дарна.

Эн дун эндр бдр күртл брч-зүркнэс, ухан-седклэс гарлго бээинэ, кезэд чигн мартгдшго!

Дээч иньгтэн хандж, ода Алдр Октябрин 40-ч джилэ бдн болджах замд, неринь сергэдж бичджэнэв.

Я. С. НАТЫРЕВ,
 1919 джилэс авн КПСС-н член,
 улан партизан, красногвардеец.